

Examensarbete inom Lantmästarprogrammet

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING FÖR EN UTÖKNING AV BEFINTLIG DJURHÅLLNING

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT FOR AN EXPANSION OF STOCKHOLDING

Aron Cedergren

Examinator: Universitetsadjunkt Jan Larsson

**Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för jordbrukets biosystem och teknologi   Alnarp 2006**

FÖRORD

Lantmästarprogrammet är en två-årig högskoleutbildning vilken omfattar minst 80 p. En av de obligatoriska delarna i denna är att genomföra ett eget arbete som ska presenteras med en skriftlig rapport och ett seminarium. Detta arbete kan t ex ha formen av ett mindre försök som utvärderas eller en sammanställning av litteratur vilken analyseras. Arbetsinsatsen ska motsvara minst 5 veckors heltidsstudier (5 p).

Jag har valt att upprätta en fullständig miljökonsekvensbeskrivning för ett specifikt mjölk- och nötkött- producerande företag, som skall utöka den befintliga djurhållningen och därmed göra en tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Miljön är viktig för oss alla och berör oss som lantbrukare i högsta grad. Att få fördjupa sig i miljöbalkens mål och hur den påverkar lantbruksföretag som klassas som miljöfarlig verksamhet har jag ett starkt intresse av.

Jag vill tacka alla berörda parter för information och stöd.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
SAMMANFATTNING.....	3
SUMMARY	4
INLEDNING.....	5
Litteraturgenomgång	6
<i>Miljöfarlig verksamhet</i>	6
<i>Miljöbalkens mål</i>	6
<i>Vad är miljöfarlig verksamhet?</i>	6
<i>När krävs tillstånd?</i>	7
<i>Miljökonsekvensbeskrivning i miljöbalken</i>	7
<i>När krävs Miljökonsekvensbeskrivning?</i>	7
<i>Vad ett Miljökonsekvensbeskrivnings- dokument skall innehålla?</i>	8
<i>Hur går tillståndsprövningen enligt miljöbalken till?</i>	8
<i>De allmänna hänsynsreglerna</i>	8
FÖRETAGSBESKRIVNING	10
<i>Företagsutveckling</i>	10
<i>Gårdsbeskrivningar</i>	10
<i>Nuvarande produktion</i>	11
<i>Planerad produktion</i>	11
<i>Konsekvenser utav en utökad produktion</i>	11
Tillståndsprövning enligt miljöbalken för en utökad djurhållning på Christinelund	12
DISKUSSION	12
REFERENSER.....	14
<i>Skriftliga</i>	14
<i>Muntliga</i>	14
BILAGOR.....	15

SAMMANFATTNING

På senare år har miljön blivit allt mer uppmärksammasad, detta gör att det berör lantbruket i allt större utsträckning.

Lantbruksföretag som söker tillstånd för en djurhållning som överskrider 200 djurenheter, blir enligt miljöbalken klassad som miljöfarlig verksamhet och måste enligt miljöbalken upprätta en miljökonsekvensbeskrivning för nuvarande verksamhet samt för den planerade produktionen.

Det är en rad med olika ansökningar och handlingar som skall göras innan man får lov att bygga och utöka djurantalet men jag har valt att begränsa mig till att göra en fullständig miljökonsekvensbeskrivning och samrådsunderlag.

Att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning är ett mycket omfattande arbete och kräver mycket tid, tålamod och kunnande. Vilka krav som ställs enligt miljöbalken samt hur man skall gå till väga för att få en så komplett miljökonsekvensbeskrivning.

Miljöbalkens mål (1 kap 1 § Miljöbalken) är styrande för all tillämpning av lagen. Bestämmelser i miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam miljö.

Definitionen av miljöfarlig verksamhet finns i (9 kap 1 § Miljöbalken).

Med begreppet avses all användning av mark, byggnader eller anläggningar som på något sätt innebär utsläpp till mark, luft, vatten eller annan risk för olägenheter för människors hälsa eller miljö.

SUMMARY

In the last few years the environment becomes more watchful, even for us farmers. All agricultural enterprises that exceed 200 animal units must be tested according to regulation of environment. A farm business with 200 animal units and more is classed “environmentally hazardous activities” and has to make an environmental impact assessment for the business you have today, and the activity after expansion.

Before you can construct a building and expand the numbers of animals is a lot of applications to make. I have in this project restricted me to establish a environmental impact assessment and a consultation foundation.

To make a environmental impact assessment is the big part of the application. The environmental impact assessment take a lot of time and you need skills for all the rules in the environmental code to be able to make an environmental impact assessment approved.

The environment codes purposes (1 kap 1 § Miljöbalken) is to rule the laws. The purpose of the environment code is to promote sustainable development which will assure a healthy and sound environment for present and future generations.

Definitions of a “environmentally hazardous activities” (9 kap 1§ Miljöbalken) shall mean the discharges of wastewater, solid matter or gas from land, buildings or structures onto land or into water areas or ground water. Or any entails a risk of detriment to human health or the environment due to discharges or emissions to pollution of land, air, water areas.

INLEDNING

På senare år har miljön blivit allt mer uppmärksammasad, detta gör att det berör lantbruket i allt större utsträckning. Sedan den nya miljöbalken trädde i kraft 1999 så regleras alla större lantbruksföretag av miljöbalken.

Anledningen till att jag valde att göra en miljökonsekvensbeskrivning var i huvudsak att vi på min föräldragård beslutat oss för att utöka mjölk- och kött- produktionen. Det tidigare beslutet från länsstyrelsen var sedan år 1992 och därmed fanns ingen tidigare miljökonsekvensbeskrivning för verksamheten. I och med den ”nya” miljöbalken så klassar man lantbruk med över 200 djurenheter som miljöfarlig verksamhet.

Jag ämnar i detta arbete att upprätta fullständiga handlingar för en miljökonsekvensbeskrivning samt samrådsunderlag för en nybyggnation av ett mjölkstall med rekrytering. Samtliga uppgifter och förutsättningar är baserade på lantbruksföretaget Christinelund. Det är en rad med olika ansökningar och handlingar som skall göras innan man får lov att bygga och utöka djurantalet men jag har valt att begränsa mig till att göra en fullständig miljökonsekvensbeskrivning och samrådsunderlag.

Att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning är ett mycket omfattande arbete och kräver mycket tid, tålamod och kunnande. Vilka krav som ställs enligt miljöbalken samt hur man skall gå till väga för att få en så komplett miljökonsekvensbeskrivning och därmed godkänd.

LITTERATURGENOMGÅNG

Miljöfarlig verksamhet

Miljöbalken är en paraplylagstiftning som ska främja en hållbar utveckling och reglerar områden så som miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, förorenade områden, vattenverksamhet, jordbruk, täkter, avfall m.m. Till miljöbalken hör en rad olika förordningar och föreskrifter med detaljerade regler för olika verksamheter.

Miljöbalkens mål

Miljöbalkens mål (1 kap 1 §) är styrande för all tillämpning av lagen. Bestämmelser i miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam miljö.

En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ansvar för att förvalta naturen väl. Här följer en kort sammanfattning hur miljöbalken skall tillämpas:

- Människors hälsa och miljö skyddas mot skador och olägenheter.
- Värdefull natur och kulturmiljöer skall skyddas och vårdas.
- Den biologiska mångfalden ska bevaras.
- Mark, vatten och fysisk miljö ska användas så att från en ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.
- Återanvändning och återvinning skall eftersträvas. Ett kretslopp ska skapas av material, råvaror och energi.

Vad är miljöfarlig verksamhet?

Definitionen av miljöfarlig verksamhet finns i 9 kap 1§ miljöbalken.

Med begreppet avses all användning av mark, byggnader eller anläggningar som på något sätt innebär utsläpp till mark, luft, vatten eller annan risk för olägenheter för människors hälsa eller miljö.

Olägenheter kan innebära buller, skakningar, ljus, lukt, joniserande och icke joniserande strålning eller liknande.

När krävs tillstånd?

Beroende på produktionens omfattning i miljö och hälsoaspekter klassas den som A- eller B- anläggning, C- anläggning de skall alla miljöprövas. För en anläggning som klassas som A- anläggning är miljödomstolen tillsynsmyndighet, för anläggningar som klassas som B- anläggningar är Länsstyrelsen tillsynsmyndighet, C-anläggningar miljöprövas av kommunen. A- anläggningar är mycket omfattande anläggningar ur miljöhänses motvarande kemikalieindustrier. C-anläggningar kan vara en bensinstation med tvätthall.

I detta specifika fall blir verksamheten klassad som B- anläggning. Detta inne bär att tillståndsprövningen kommer att ske av Länsstyrelsen, där beslut fattas av en särskild miljö delegation.

Att man får tillstånd är ingen garanti. Först måste en förprovning göras hos länsstyrelsen. Där skall chefveterinären godkänna de planerade byggnaderna ur djurskydds- och djurhälsosynpunkt. Sedan skall ett samråd enligt miljöbalken göras. Syftet med den är att alla berörda av den planerade verksamheten skall ha en möjlighet att yttra sig.

I detta fallet är det sju myndighetsenheter och sju närstående grannar samt en information i form av annons i lokaltidningarna där de som berörs har möjlighet att få upplysning och ha möjlighet att yttra sig. Därefter kan länsstyrelsen fatta beslut om en utökning.

Miljökonsekvensbeskrivning i miljöbalken

Tanken med hela Miljökonsekvensbeskrivnings- processen är att verksamhetsutövaren ska få in synpunkter som är till hjälp för att kunna genomföra projektet på ett för miljön och omgivningen så skonsamt som möjligt.

När krävs Miljökonsekvensbeskrivning?

Verksamheter som kräver tillstånd enligt miljöbalken, är t.ex. miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap i miljöbalken och vattenverksamheter enligt 11 kap. Man ska genomföra ett samråd innan ansökan och Miljökonsekvensbeskrivningen kan lämnas in till tillståndsmyndigheten. En Miljökonsekvensbeskrivning kan även krävas in i andra ärenden enligt miljöbalken t.ex. i dispens och samrådsärenden som handläggs av länsstyrelsen eller i anmälningsärenden som handläggs av kommunen.

Vad ett Miljökonsekvensbeskrivnings- dokument skall innehålla?

Vad ett Miljökonsekvensbeskrivnings- dokument ska innehålla regleras av 6 kap § 3 och 6 kap § 7 miljöbalken. Vilka uppgifter som skall vara med måste bedömas med utgångspunkt från de utsläpp, ingrepp och störningar som verksamheten kan ge upphov till. Omfattningen av Miljökonsekvensbeskrivnings- dokumentet anpassas efter verksamhetens art och omfattning.

Hur går tillståndsprövningen enligt miljöbalken till?

Verksamhetsutövaren lämnar uppgifter om den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning samt dess förutsedda miljöpåverkan. Efter detta skall verksamhetsutövaren ha ett tidigt samråd med länsstyrelsen. Här går de igenom t ex vilka olika alternativ som bör tas upp i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen och vad ansökan bör innehålla.

Verksamhetsutövaren ska även ha ett tidigt samråd med enskilda som kan bli särskilt berörda. Med särskilt berörda kan vara närboende, affärer, industrier, statliga inrättningar etc. Oftast kan man dra en gräns på 500 m från den tänkta verksamheten till de berörda. I de flesta fall består kontakten av en skriftlig information följt av ett personligt besök.

Efter kontakten med länsstyrelsen och det tidiga samrådet, sammanställs resultaten av verksamhetsutövaren så att länsstyrelsen kan ta del av uppgifterna. Länsstyrelsen tar nu beslut om den tänkta verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Om verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan ska verksamhetsutövaren ha ett utökad samråd. Detta innebär att fler behöver ta del av den planerade verksamheten. Det avgörs från fall till fall vilka det är. Kommunstyrelsen kan i vissa fall behöva höras, statliga myndigheter t ex naturvårdsverket, jordbruksverket, vägverket och fiskeriverket. Den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Det utökade samrådet skall även avse innehåll och utformning av miljökonsekvensbeskrivningen.

Efter detta ska verksamhetsutövaren upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap 7 § i miljöbalken.

När miljökonsekvensbeskrivningen är klar skickas den tillsammans med ansökan till tillståndsmyndigheten där prövningen kan börja.

De allmänna hänsynsreglerna

För alla verksamheter och åtgärder som omfattas av miljöbalkens bestämmelser ska de allmänna hänsynsreglerna följas. Syftet med reglerna är att förebygga negativa effekter

på miljön. Några exempel på när reglerna tillämpas är när en byggnad uppförs, mark brukas, vid försäljning av kemikalier, och när en miljöfarlig anläggning drivs.

Det är den som utför något som kan riskera att påverka miljön eller människors hälsa som ansvarar för att reglerna tillämpas, denne skall även betala kostnader som kan bli aktuella.

De allmänna hänsynsreglerna innehåller flera grundläggande principer. Här följer en sammanfattning vad respektive regel svarar för:

- 1§ Bevisbördereglen – Det är den som gör något som ska visa att reglerna följs.
- 2§ Kunskapskravet – Det är den som utför något som ska ha tillräcklig kunskap om hur miljön och människors hälsa påverkas och skyddas.
- 3§ Försiktighetsprincipen – Redan risken för skador och olägenheter medför skyldighet att vidta åtgärder.
- 4§ Lokaliseringsprincipen – Man skall välja en sådan plats att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet.
- 5§ Hushållningsprincipen – Råvaror och energi skall användas så effektivt som möjligt.
Kretsloppsprincipen – Hushållning med det som tas från naturen.
- 6§ Produktvalsprincipen – Kan man välja en för miljö och hälsa bättre produkt skall man göra det.
- 7§ Skälighetsreglen – Kraven på hänsyn skall vara miljömässigt motiverade utan att vara orimligt att uppfylla.
- 8§ Skadeansvaret – Det är den som har orsakat en skada på miljön som ansvarar för att skadan blir avhjälpd.

FÖRETAGSBESKRIVNING

Företagsutveckling

Christinelund ägs och drivs av Björn Cedergren med familj sedan 1985. Björn är uppvuxen i Fliseryds socken som ligger i Mönsterås kommun. Där var han verksam lantbrukare med bla slaktkycklingproduktion och nötköttsproduktion. När Björn år 1985 fick möjlighet att förvärva Christinelund avyttrar man arrenden och slaktkycklingproduktionen norr om Kalmar.

Christinelund som nu blir huvudgården ligger i ett naturskönt område 2 mil söder om Kalmar stad.

På Christinelund fanns ett modernt lösdriftstall med plats för 165 mjölkkor. Detta stall var inte fullt av mjölkproducerande kor 1985. Man hade 102 mjölkande kor och producerade 600 ton mjölk per år. Det var detta nybyggda stall med den dåliga produktionen som fick tidigare ägarfamiljen Rappe att behöva lämna Christinelund som då varit i släktens ägor under många generationer.

Björn som tidigare inte arbetat med mjölkkor hade stor hjälp av en lika driven ladugårdsförman som snart fyller stallet.

År 1991 förvärfvar man grannfastigheten Applerum. Samma år råkar Christinelund ut för en allvarlig brand och den gamla träladugården som husar rekryteringsdjur brinner ner till grunden.

Branden leder till att man tar ett beslut att utöka mjölkproduktionen, man får tillstånd för 345 mjölkkor plus rekrytering.

Ett nytt stall och foderhanteringsutrymme står klart 1992 där man idag producerar 3,2 miljoner liter mjölk per år.

Efter EU- inträdet 1995 förvärfvar man ytterligare en fastighet, Kranklösa. År 2002 kan man även förvärva grannfastigheten till Kranklösa och Öbbestorp med sidoarrendet Harby.

Gårdsbeskrivningar

Christinelund och Applerum som är huvudgårdarna ligger i ett naturskönt område 2 mil söder om Kalmar stad. Hagbyån som är Kalmar och Torsås kommuns vattentäkt slingrar sig genom gårdens marker. På gården finns nio permanentbostäder varav ett är ett stort corps de logi, Ekonomibygnaderna används i första hand som traktorgarage och lager av halm, reservdelar samt konstgödsel och växtskyddspreparat.

I södra delen av gårdscentrat är de moderna stallarna och foderanläggning med tork placerade, Där skall även det tänkta stallet ligga i anslutning till befintliga stallar.

Arealen består av 245 ha skog och 250 ha åkermark, jordarten är relativt varierande med dominans av momjåla.

15 km norr om Christinelund ligger Kranklösa och Öbbestorp. Där bedrivs endast växtodling och skogsbruk, de ekonomibygnader som finns är lager för halm och maskiner. På gårdarna finns även torkanläggning för spannmål samt ett ridhus.

Jordarten är ganska varierande med relativt ”lätta” jordar med en del sandinslag. Arealen består av 210 ha åkermark och 440 ha skogmark. På gårdarna finns även 137 ha permanenta betesmarker.

Nuvarande produktion

Gårdens 345 mjölkkor producerar årligen 3,2 ton mjölk. Man säljer även en del kor som till största del går till slakt. Den totala levandevikten på dem är 72 000 kg per år. Tjurkalvarna föder man upp till slaktmognad, den totala levandevikten på tjurarna är 81 000 kg per år som slaktas.

I växtodlingen ingår 504,71 ha åkermark som är uppdelad på 27,3 ha höstraps, 88,72 ha höstvetete, 72,95 ha vårkorn, 21,4 ha majs, 32 ha fabrikspotatis, 4 ha utsädespotatis, 17 ha sockerbeter, 40,22 ha träda, 137,12 ha slätter och betesvall, 14 ha ärtor och 50 ha jordgubbar.

Dessutom finns det 137 ha bete på betesmark.

Mycket stor del av det som produceras på fälten utfodras till djuren. En del odlas för avsalu såsom sockerbeter, potatis och raps. Men man tar tillbaka det som restprodukter i form av HP-massa från sockerbeterna, pulpa från stärkelsepotatisen och restprodukter från rapsen då man pressat ur oljan.

Planerad produktion

Efter utökningen av den befintliga produktionen kommer det att vara 480 mjölkkor som kommer att producera 4,2 ton mjölk årligen. På de kor som säljs kommer den totala slaktvikten att öka till 93 000 kg per år. Tjurarna kommer även i framtiden att födas upp till slaktmognad och den totala levandevikten är 105 000 kg per år efter utbyggnad.

Växtodlingen kommer att anpassas till foderåtgång och stallgödseltillgång. En stor förändring är att man kommer att börja odla energigrödor på trädan för att utnyttja all areal även som spridningsareal.

Konsekvenser utav en utökad produktion

Utökning för en rationell mjölkproduktion är ett led i att långsiktigt stärka lönsamheten och öka sysselsättningen på landsbygden. För de som arbetar inom företaget är intresset stort för att öka mjölkproduktionen. Jordart och areal lämpar sig bra för mjölkproduktion, framförallt då det finns möjlighet att bevattna åkerarealen. Den planerade produktionen kommer att bidra till en öppen och levande landsbygd.

Att utöka mjölkproduktionen är en relativt stor investering för företaget. Men med stor säkerhet en lönsam investering då utökningen till stor del blir en marginalkostnad eftersom man kan utnyttja befintlig mjölkutrustning med ett fåtal små förändringar.

Företaget blir mer integrerat och man kan ta ut ett mervärde av det egenproducerade fodret och stallgödseln.

TILLSTÅNDSPRÖVNING ENLIGT MILJÖBALKEN FÖR EN UTÖKAD DJURHÅLLNING PÅ CHRISTINELUND

Det första som man gör i tillstånds- processen är ett samrådsunderlag (bilaga 1) samt ett informationsblad (bilaga 2) till dem som är särskilt berörda, grannar inom 500 meter. Därefter kan man ha samrådsmöte då länsstyrelsen och kommunen bjuds ut till gården. Under samrådsmötet förs protokoll av någon från gården, man diskuterar ansökan och omfattning på miljökonsekvensbeskrivningen.

Nu kan man författa en miljökonsekvensbeskrivning (bilaga3) för nuvarande och planerad verksamhet.

Efter att man fått miljökonsekvensbeskrivning klar kan man skicka in den tillsammans med ansökan för prövning hos länsstyrelsen.

DISKUSSION

I ett företag som inte investerar för framtiden står utvecklingen stilla. Christinelund har haft en mycket positiv företagsutveckling de senaste 20 åren. Tanken att utöka mjölkproduktionen har funnits under lång tid och när man kunde förvärva ytterligare åkermark och därmed spridningsareal så var en utökning möjlig. Annars är det ett stort problem för de som vill utöka djurproduktionen att få spridningsareal för stallgödseln med de hårda miljökrav vi har i Sverige.

Tillstånden för nuvarande djurproduktion är från 1992 alltså innan den ”nya” miljöbalken trädde i kraft 1999 och man klassar en djurproduktion med mer än 200 djurenheter som miljöfarlig verksamhet, därmed ett krav på en miljökonsekvensbeskrivning. Detta gjorde att jag valde att göra en fullständig miljökonsekvensbeskrivning för nuvarande verksamhet och för en framtida utökning som mitt examensarbete.

Miljön har alltid varit en viktig fråga på Christinelund man var tidigt med i REKO (resurshållande konventionell odling) och är nu mera med i EU-projektet greppa näringen.

Jag har under några år gjort miljöhusesynen samt olika odlingsjournaler och miljörapporter som kommun och företag kräver för gården.

När det gäller att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning så var det ett helt nytt område för mig och det fanns många frågetecken längs vägen. Att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning är ett mycket omfattande arbete och kräver mycket tid,

tålamod och ett kunnande. Vilka krav som ställs enligt miljöbalken samt hur man skall gå till väga för att få en så komplett och därmed godkänd miljökonsekvensbeskrivning.

Länsstyrelsen ser helst att man har minst två alternativa platser för lokalisering av den nya byggnaden, jag hade som krav att det skulle vara i anslutning till befintliga stallar. Ett alternativ som vi diskuterade och jag räknade på var att förlänga ett av de befintliga stallarna men det var svårt att lösa logistiken. Så att bygga en helt ny huskropp parallellt med de övriga stallarna är huvudalternativet. Man får ett betydligt bättre djurflöde och en estetiskt bättre gårdsbild.

Ett bekymmer som har fördröjt processen är att man vill lägga en stor del av Christinelunds åkermark i vattenskyddsområde, vilket får som följd att man inte kan bedriva växtodling på den arealen som man gör idag. Vi försöker medla med kommun om att lägga om dränering så att utloppet för dränering är nedströms från vatten- intaget.

Vad jag har lärt mig av detta arbete är att man skall planera och vara säker på att man kan genomföra projektet fullt ut. Det är mycket tidskrävande och kostar en del pengar. Det har varit mycket givande att genomföra, har nu ett mycket större kunnande vad det gäller lagar och miljöbalken samt att man har lyckats bygga upp ett kontaktnät och förtroende hos myndigheter och andra berörda parter.

Jag kan rekommendera den som står inför att göra en miljökonsekvensbeskrivning att vara så aktiv som möjligt det är oftast du som har den största delen av informationen som skall vara med. En viktig sak är att det är du som ägare och verksamhetsutövare som är ytterst ansvarig för uppgifterna, det är även mycket tryggt att kunna stå till svars själv om något går fel. Något jag har lärt mig under resans gång är att man skall göra så kompletta ansökningar och underlag som möjligt, varje komplettering tar tid. Var öppen mot myndigheter, grannar och andra berörda parter, försök inte dölja något. Om det finns något som kan utgöra ett bekymmer, så ta upp detta i ett tidigt stadium, det ökar ditt förtroende hos myndigheter och andra berörda parter.

REFERENSER

Skriftliga

Miljöhousesyn, 2006. Stockholm, Lantbrukarnas Riksförbund

Miljöbalken, <http://www.naturvardsverket.se/dokument/lagar/mbalkinf/balkinfo/balk.html#top> (maj 2006)

Miljöbalken, <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM> (maj 2006)

Länsstyrelsen Kalmar, MKB, miljökonsekvensbeskrivning, 2005

Länsstyrelsen Kalmar, Vad ska ett MKB-dokument inför prövning av miljöfarlig verksamhet innehålla?, 2005

Länsstyrelsen Kalmar, Tillståndsprövning enligt miljöbalken, miljöfarlig verksamhet

Muntliga

Persson, Fredrik, distriktchef, De laval, december 2005, mars, april, 2006

Aronsson, Per Axel, miljöenheten länsstyrelsen Kalmar, februari 2006

Engström, Lars, miljöenheten länsstyrelsen Kalmar, april, maj 2006

Karlsson, Henrik, Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge, mars 2006

Persson, Lena, Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge, mars 2006

Leggedör, Beate, Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge, april 2006

Johansson, Frans, Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge, april 2006

Johansson, Eva, MKB centrum SLU Uppsala, april 2006

Johansson, Veronika, MKB centrum SLU Uppsala, april 2006

Cedergren, Björn, ägare, brukare, Christinelund, april 2006

BILAGOR

**MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING
VID UTÖKNING AV DEN BEFINTLIGA
DJURHÅLLNINGEN PÅ CHRISTINELUND 5:1**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	4
1.1 SÖKANDE	4
1.2 ORGANISATIONSNUMMER	4
1.3 FASTIGHETS BETÄCKNING	4
1.4 KONTAKTPERSON OCH MILJÖANSVARIG	4
2. ÄNDAMÅLET MED ANSÖKAN	4
2.1 ÄNDAMÅL	4
2.2 ÄNDRING AV VISS DEL AV VERKSAMHETEN	4
3 VERKSAMHETENS UTFORMNING OCH OMFATTNING	4
3.1 NUVARANDE PRODUKTION OCH AKTUELLA STÖD OCH TILLSTÅND	4
3.2 PLANERAD MJÖLKPRODUKTION	5
3.3 PLANERAD NYBYGGNAD	5
3.4 FORTLÖPANDE UPPFÖLJNING AV PLANERAD PRODUKTION	5
4. PLANFÖRHÅLLANDEN	5
4.1 SITUATIONSPLAN	5
4.2 DETALJPLAN	5
4.3 ÖVERSIKTSPLAN	6
4.4 ÖVRIGT	6
5 STÖRNINGAR UNDER BYGGTIDEN	6
6 ALTERNATIVA PLATSER FÖR LOKALISERINGEN	6
6.2 ALLMÄNT	6
6.3 ALTERNATIV 1 (HUVUDALTERNATIVET)	7
6.4 ALTERNATIV 2	7
6.4 NUVARANDE MARKANVÄNDNING	7
6.5 KÄNSLIGHET FÖR BEFINTLIG MILJÖ	7
7 NOLLALTERNATIVET	8
8 RÅVAROR OCH KEMIKALIER	8
8.2 ALLMÄNT	8
8.3 ANVÄNDA KEMISKA MEDEL	8
8.4 VARUINFORMATIONSBLAG	8
8.5 SKYDDSAÅTGÄRDER	9
8.6 FÖRVARINGSPLATS	9
8.7 ÖVRIGT	9
9 TRANSPORTER	9
9.1 OMFATTNINGEN AV AKTUELLA TRANSPORTER	9
9.2 TRANSPORTERNAS HÄLSO- MILJÖEFFEKTER	10
10 UTSLÄPP TILL LUFT	10
10.1 AKTUELLA UTSLÄPP	10
10.2 UTSLÄPPSPUNKTER	10
10.3 LUKT FRÅN VENTILATIONSANLÄGGNING	10
10.4 LUKT FRÅN GÖDSELHANTERING	10
11 UTSLÄPP TILL VATTEN	11
11.1 PROCESSAVLOPPSVATTEN (VID RENGÖRING)	11
11.2 DAGVATTEN	11

11.3 SANITÄRT AVLOPPSVATTEN	11
11.4 FÖRLUSTER FRÅN ÅKERMARK	11
11.5 ÖVRIGT	11
12 BULLER	11
13 AVFALL	12
13.2 STALLGÖDSEL	12
13.3 DÖDA DJUR	13
13.4 FARLIGT AVFALL	13
13.5 ÖVRIGT	13
14 JORDBRUKSDRIFTENS INVERKAN PÅ MARK, FLORA OCH FAUNA.....	13
15 EFFEKTER VID OLYCKOR.....	14
15.1 OLYCKSRISKER OCH FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER	14
15.2 RISKANALYS	14
15.3 ÖVRIGT	14
16 HÄLSO- OCH MILJÖEFFEKTER AV PLANERAD VERKSAMHET	14
16.1 LOKALA ASPEKTER.....	14

1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

1.1 Sökande

Björn Cedergren pers nr 530126-2993 Christinelunds gård 38891 Vassmolösa
Tel: 0480-35005 Mobil:070-5135115 Telefax: 0480-35042

1.2 Organisationsnummer

530126-2993

1.3 Fastighetsbetäckning

Christinelund 5:1,6:1 Applerum 1:1, Kranklösa 2:2.

1.4 Kontaktperson och miljöansvarig

Aron Cedergren

2. ÄNDAMÅLET MED ANSÖKAN

2.1 Ändamål

Ansökan avser tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt 9§ miljöbalken för att inom fastigheterna Christinelund 5:1 och Applerum 1:1 i Kalmar kommun utöka mjölkproduktionen till att omfatta 480 mjölkkor samt rekrytering.

2.2 Ändring av viss del av verksamheten

Växtodlingen kommer att anpassas till de nya förutsättningarna, vilket gör att andelen egenproducerat foder kommer att öka såsom slåttervall, fodermajs och spannmål.

3 VERKSAMHETENS UTFORMNING OCH OMFATTNING

3.1 Nuvarande produktion och aktuella stöd och tillstånd.

Björn Cedergren bedriver mjölkproduktion och köttproduktion på fastigheterna Christinelund 5:1 och Applerum 1:1 i Kalmar kommun. Nuvarande djurhållning omfattar 345 mjölkkor plus rekrytering sammanlagt är det 441 djurenheter. I år 2006 som är ett normalår, ingår i växtodlingen 504,71 ha åkermark uppdelad på 137,12 ha slåtter och betesvall, 27,3 ha höstraps, 88,72 ha höstvetete,

72,95 ha vårkorn, 21,4 ha majs, 32 ha fabrikspotatis, 4 ha utsädespotatis, 17 ha sockerbeter, 40,22 ha träda, 14 ha ärtor och 50 ha jordgubbar. Dessutom finns det 137 ha bete på betesmark.

Björn Cedergren har genom beslut av Länsstyrelsen i Kalmar län beviljats följande stöd, bevarande av betesmarker och slåtterängar och vårbearbetning.

3.2 Planerad mjölkproduktion

Den planerade mjölkproduktionen kommer att omfatta 480 mjölkkor, 240 yngre kvigor och tjurar och 425 äldre kvigor och tjurar.

3.3 Planerad nybyggnad

Det nya stallet får yttermått 83,7x 30,1m. Här ryms mjölkkor och rekrytering. Byggnaden kommer att vara oisolerad med såkallad naturlig ventilation. Takhöjden blir som i befintliga stall ca 9,0 m. Det innebär stor luftvolym i stallet vilket ger goda förutsättningar för ett bra stall klimat. Plan och fasadritning enl. bilaga 1 och 2.

3.4 Fortlöpande uppföljning av planerad produktion

I den befintliga driften idag förs redan journaler. Vid aktuell utökning kommer journalföring ske över djurbesättningens storlek vid olika tidpunkter, mängden producerad stallgödsel med tillhörande gödselanalyser, spridningstidpunkter, spridningsarealer, spridningsteknik, hur gödseln nedbrukas, gödselgivor samt odlade grödor.

Hantering av bekämpningsmedel kommer att ske enligt gällande och tidigare tillämpade regler.

Aktuella journaluppgifter kommer att finnas tillgängliga för tillsynsmyndighet.

4. PLANFÖRHÅLLANDEN

4.1 Situationsplan

Av situationsplanen i bilaga 3 framgår stallets exakta placering (endast huvudalternativ) Dessutom framgår gödselanläggning, foderlager, samt förråd för bekämpningsmedlen.

4.2 Detaljplan

Fastigheten omfattas inte av några detaljplaner.

4.3 Översiktsplan

Fastigheten berörs inte av någon översiktsplan

4.4 Övrigt

Det finns inga allmänna intressen (skjutbanor, elspår eller något liknande) som kan påverkas utav den planerade byggnationen.

På fastigheten finns ett större vattendrag, Hagbyån som har permanenta gräsbevuxna betesvallar som skyddszoner för att förhindra läckage av växtnäring och växtskyddsmedlen till vatten.

Hagbyån är en dricksvattentäkt där intaget ligger på fastigheten. Men den planerade utbyggnaden påverkar inte vatten täkten då allt dräneringsvatten från gårdscentrat med omgivning har sitt utlopp 1900 meter nedströms från pumpstationen.

5 STÖRNINGAR UNDER BYGGTIDEN

Under byggtiden kommer transporter av byggnadsmaterial tidvis ske. Viss ökning av transporter kommer att inträffa då betongleverans till gjutningsarbetena, samt när takstolar leverans.

6 ALTERNATIVA PLATSER FÖR LOKALISERINGEN

6.2 Allmänt

Det planerade stallet skall byggas på fastigheten Christinelund 5:1 som är företagets gårdscentrum. Byggnaderna på fastigheten består av djurstall för mjölkproduktion med lagerbyggnader, spannmålstorkanläggning, gårdsverkstad och traktorgarage. Samt 7 bostäder som till stor del är bebodda av aktiva inom företaget, ägarna och anställda.

Det har funnits flera viktiga utgångspunkter för val av område för det planerade kostallet t ex att

- den relativt stora byggnaden skall få en placering som gör att det passar in med omgivande natur och gårdsbild
- markförhållandena skall vara bra
- en teknisk och ekonomiskt bra byggnadslösning
- goda logistiska förutsättningar
- närheten till befintliga gödselvårdsanläggningar
- närheten till befintliga foderanläggningar
- närheten till betesmark

- Antalet grannar och övrigt berörda skall vara så få som möjligt.
- Avståndet till ägares bostad
- Den omgivande miljön, lugn för djuren

Med dessa utgångspunkter som grund ligger endast alternativ 1 (huvudalternativ) som aktuellt. Det är en separat byggnad med den senaste tekniken och bästa djuromsorgen med möjlighet att stoppa kontakten mellan djur i de olika stallarna. Passar mycket bra in i gårdsmiljön. Det andra alternativet (alternativ 2) skulle innebära att man förlänger befintligt stall. Men det skulle innebära att man fick ett mycket långt stall som byggs enligt äldre teknik och djuromsorg.

6.3 Alternativ 1 (huvudalternativet)

Följande fördelar(+) och nackdelar(-) kan redovisas för alternativ 1

- + Mycket bra markförhållande
- + Korta ledningsdragningar för el och vatten
- + Bra logistik med foder och daglig skötsel
- + En teknisk och bra lösning
- + Passar mycket bra in i gårdsbilden

6.4 Alternativ 2

Följande fördelar(+) och nackdelar(-) kan redovisas för alternativ 2

- + Mycket bra markförhållande
- + Korta ledningsdragningar för el och vatten
- Dålig logistik i det så långa stallet (hantering av djur, foder, gödsel)
- Man får bygga enligt gamla normer.
- Sämre miljö för djuren
- Blir ingen bra gårdsbild

6.4 Nuvarande markanvändning

Det planerade kostallet kommer att beröra odlad åker och betesmark.

6.5 Känslighet för befintlig miljö

Befintlig gårdsmiljö kommer inte att påverkas i någon nämnvärd omfattning. Den tänkta placeringen innebär att kostallet får en tilltalande placering i så nära anslutning till nuvarande gårdsbebyggelse som möjligt. Den relativt stora byggnaden kommer inte att utgöra något störande inslag i landskapsbilden. Befintliga byggnader i anslutning till nybyggnationen är av ungefär samma storlek och man kommer att ha samma takvinkel etc. för att det ska ”smälta” in i gårdsmiljön.

7 NOLLALTERNATIVET

Utökning för en rationell mjölkproduktion är ett led i att långsiktigt stärka lönsamheten och öka sysselsättningen på landsbygden. För de som arbetar inom företaget är intresset stort för att öka mjölkproduktionen. Jordart och areal lämpar sig bra för mjölkproduktion, framförallt då det finns tillgång till att bevattna åkerarealen. Den planerade produktionen kommer att bidra till ett öppet och en levande landsbygd.

8 RÅVAROR OCH KEMIKALIER

8.2 Allmänt

Den planerade produktionen kommer att medföra ett ökat behov av råvaror se sammanställning nedan:

Råvara	Nuvarande behov	Kommande behov	Ökning(+)/Minskning
Egen spannmål	800 ton	1000 ton	+200ton
Inköpt foder	586 ton	762 ton	+176 ton
Mineralgödsel	205 ton	205 ton	Oförändrat
Drivmedel	76,1 m ³	76,1 m ³	Oförändrat

8.3 Använda kemiska medel

Kemiska medel kommer att användas i växtodlingen och i övrigt för jordbruksdriften, t ex smörjoljor. Användningen av kemiska medel kommer att ske i samma omfattning som tidigare. Påfyllning av växtskyddssprutan sker på gjuten platta med en sluten brunn.

Begagnade smörjoljor samlas upp för borttransport av Ragnsells.

8.4 Varuinformationsblad

Aktuella varuinformationsblad blir tillgängliga först i samband med inköp av respektive medel och kan därför inte redovisas i denna miljökonsekvensbeskrivning. Endast av kemikalieinspektionen godkända växtskyddsmedel används och förvaras på gården.

8.5 Skyddsåtgärder

De aktuella hanteringsreglerna omfattar, utöver de allmänna hanteringsreglerna, besiktning av tankar för dieselolja. Cisternerna kommer även i framtiden att besiktas enligt gällande regler.

8.6 Förvaringsplats

Förvaringsplats för kemiska medel och oljor framgår av situationsplan bilaga 3. Förvaringsutrymmet för kemiska medel och oljor är utformat enligt gällande regler, d v s avloppsfritt tätt invallat betong golv, låsbart utrymme. Cisternerna (20 m³ och 5 m³) för diesel oljor står på gjuten, invallad platta med en sluten brunn som samlar upp diesel vid eventuell olycka.

8.7 Övrigt

Inga övriga ämnen som finns på Kemikalieinspektionens OBS- eller begränsnings listor kommer att användas.

9 TRANSPORTER

9.1 Omfattningen av aktuella transporter

Den planerade utökningen kommer att medföra ökade interna och externa transporter. De exakta transportvolymerna är svåra att ange. Följande översiktliga sammanställning visar nuvarande och förväntade transportvolymerna.

Vara	Nuläge	Nytt läge	Förändring
<i>Interntransporter</i>			
Egenproducerad spannmål	800 ton	1060 ton	+260 ton
Flytgödsel	8 415 ton	12631 ton	+4216 ton
Fastgödsel	1 203 ton	1123 ton	-80 ton
<i>Externa transporter</i>			
Inköpta fodermedel	652 ton	868 ton	216 ton
Nötkreatur, slakt- och livdjur		Oförändrat, (fler djur per transport)	
Mjölkleverans		Oförändrat, (fler liter per transport)	

9.2 Transporternas hälso- miljöeffekter

De interna transporterna kommer att öka mestadels på större gödselmängder, större fodermängder. De externa transporterna blir ungefär som i nuläget, d v s 3-5 transporter i veckan. Flertalet transporter kommer att ske på vardagar och under dagtid.

10 UTSLÄPP TILL LUFT

10.1 Aktuella utsläpp

En effektiv ventilation är viktig för djurens välbefinnande. Det nya stallet planeras som befintliga stall med såkallad naturlig ventilation med öppennock. Friskluften tas in längs långsidorna, inga fläktar förutom en kulvertfläkt erfordras. Utsläppen från gödselbehållare kommer precis som idag att begränsas genom ett stabilt svämtäcke samt att fyllning sker underifrån. Spridning sker med bredspridning. Eventuellt pressvatten från plansilos samlas till gödselbehållare. Mjölkrumsavlopp, spolvatten, diskvatten samt avlopp från personaltoalett leds också till gödselbehållare. Diskvattnet kommer att återanvändas till spolvatten som en resursbesparande åtgärd.

10.2 Utsläppspunkter

Utsläppspunkter för ventilationsluften sker längs hela taknocken.

10.3 Lukt från ventilationsanläggning

Utsläppspunkterna vid nockventilation sker på hög höjd och är inte lika koncentrerat som vid fläktventilation, erfarenheten från befintliga stallar är att lukten inte medför något större obehag.

10.4 Lukt från gödselhantering

Stallgödseln kommer till större delen att hanteras som flytgödsel. Påfyllning av behållare kommer att ske underifrån och det stabila svämtäcket fungerar som ett lock på behållarna. Den del som är fastgödsel är relativt torr (torrsubstans >55%) och mycket stabil den är därför mycket lätt att hantera och transportera. Luktproblem i samband med gödselhantering förväntas bli mycket liten.

11 UTSLÄPP TILL VATTEN

11.1 Processavloppsvatten (vid rengöring)

Vatten som används vid rengöring av stallar, leds till gödselbehållare.

11.2 Dagvatten

Dagvatten kommer att ledas via dränering till dike.

11.3 Sanitärt avloppsvatten

Det planerade stallet kommer inte att innehålla några personalutrymmen, härmed kommer inte något sanitärt avloppsvatten att uppstå här. Personalutrymme med dusch och toalett finns redan på fastigheten, detta avloppsvatten samlas upp i gödselbehållare.

11.4 Förluster från åkermark

Hänvisning till STANK-beräkningarna. Den beräknade medelutlakningen efter utökningen uppgår till 33 kg N per ha. Merparten av den odlade arealen kommer att vara höst och vinterbevuxen med höstsäd och slättervall.

11.5 Övrigt

Vatten från egna borrade brunnar kommer att användas.

12 BULLER

12.1 Bullerkällor

De viktigaste bullerkällorna i produktionen och vid in och uttransport är:

- Ljud vid externa in och uttransporter av foder, mjölk, slaktdjur, förnödenheter (oförändrat).
- Ljud vid internttransporter, foder, gödsel (oförändrat).
- Ljud från nuvarande foderblandare (oförändrat).
- Ljud från nuvarande spannmålsanläggning (oförändrat, säsongsvist).

Ljutfrekvensen kommer att vara oförändrad för att man kan hantera större kvantiteter vid en utökning.

13 AVFALL

- 13.1 De viktigaste avfallstyperna är
- stallgödsel
  - döda djur
  - farligtavfall t.ex. batterier
  - ensilageplast
  - övrigt, som spillolja och emballage

13.2 Stallgödsel

Stallgödselmängden uppskattas för närvarande till 2 405 m³ eller 1 203 ton djupströgödsel och 8 415 m³ flytgödsel per år.

Djupströgödseln kan lagras på två gjutna, hårdgjorda plattor, 440 m² och 384 m² stora, sammanlagt 824 m². Dessutom finns det på företaget 1200 m² övriga hårdgjorda ytor (plansilos) som är lämpliga för gödsellagring vid behov.

För flytgödsel finns det 5 brunnar: på 1700 m³, 2 400 m³, 1270 m³, 800 m³, 400 m³ och 2200 m³. Sammanlagt motsvarar företagets lagringskapacitet för flytgödsel 8 700 m³

Vid utökad verksamhet uppskattas gödselmängden till 2 246 m³ eller 1 123 ton djupströgödsel och 12 631 m³ flytgödsel per år. Vid planerad utökning kommer diskvattnet att återanvändas som spolvatten. Företagets nuvarande lagringskapacitet för flytgödsel räcker till för 8 månaders lagringstid även vid planerad utökning.

Spridningen av flytgödsel kommer att ske med egen flytgödseltunna, Olby 15m³, med bredspridningsteknik.

Fastgödsel sprids ut av inhyrd fastgödselspridare.

Den totala åkerarealen på 504,7 ha kommer i framtiden att kunna användas som spridningsareal genom odling av energigrödor på nuvarande träda. Tillgänglig betesmark 137 ha.

Därmed finns hela spridningsarealen på företaget, på fastigheterna Christinelund 5:1 och 6:1, Applerum 1:1, Harby 2:33, Kranklösa 2:2. Arby-Nygärde 1:2, Öbbestorp 2:1 Ljungby boställe 6:2. Samtliga arealer brukas av sökande.

Boende inom spridningsarealen informeras i det fördjupade samrådet. Det totalt tillgängliga spridningsarealen exklusive bete omfattar 504,7

13.3 Döda djur

Döda nötkreatur transporterar svensk lantbrukartjänst för destruktions.

13.4 Farligt avfall

Spillolja, eventuella bekämpningsmedelrester, batterier och annat farligt avfall förvaras i särskild utrymme (placering se situationsplan bilaga 3) med tätt golv i avvaktan på borttransport av godkänd transportör. Ex Ragnsells.

13.5 Övrigt

Annat avfall som inte kan nyttiggöras eller återvinnas, i den egna verksamheten kommer att transporteras bort regelbundet av godkänd leverantör eller genom särskilda insamlingar som respektive materialleverantör, t ex plast för teckning av plansilo.

14 JORDBRUKSDRIFTENS INVERKAN PÅ MARK, FLORA OCH FAUNA

Gårdens växtodling kommer att bedrivas konventionellt sätt, med en varierande växtföljd. Någon direkt inverkan på den rubricerade frågeställningen är inte att förvänta, utöver de som vanligtvis kan uppkomma av ett modernt lantbruk. Den ökade tillförsel av växtnäring som utökningen innebär, balanseras till minskat behov av handelsgödsel (hänvisning till STANK-beräkningar). Betade kantzoner vid vattendrag ger ett ökat skydd för att bibehålla flora och fauna. Eventuell bekämpning av ogräs och skadegörare görs behovsanpassat och grundat på prognos och varning. Någon inverkan på landskapsbild är inte att förvänta.

Fortsatt jordbruk med åkermark, betesdrift och skötsel av landskapselement bidrar till den biologiska mångfalden.

15 EFFEKTER VID OLYCKOR

15.1 Olycksrisker och försiktighetsåtgärder

Den enda miljöförstörande olycksfallrisken hänför sig till lagring av dieselolja för lantbruksdriften. Lagringstankarna är nyligen besiktade och kommer även framöver att besiktas regelbundet. Cisternerna (20 m³ och 5 m³) för diesel oljor står på gjuten, invallad platta med en sluten brunn som samlar upp diesel vid eventuell olycka.

15.2 Riskanalys

Ingen riskanalys enligt SFS 1994:1 är aktuell.

15.3 Övrigt

Av djurskyddskäl finns på företaget ett reservkraftverk.

16 HÄLSO- OCH MILJÖEFFEKTER AV PLANERAD VERKSAMHET

16.1 Lokala aspekter

De tänkbara lokala hälso- miljöeffekterna rör i första hand områdena kemikalier, stallgödsel, buller, transporter och luftutsläpp. kemikalieanvändningen i växtodling.

**SAMRÅDSUNDERLAG
BJÖRN CEDERGREN**

**Länsstyrelsen i Kalmar län
Att. Per-Axel Aronsson
Miljöenheten
391 86 KALMAR**

Administrativa uppgifter angående verksamheten

Verksamhetsnamn	Björn Cedergren
Fastighetsbeteckning	Christinelund 5:1, 6:1 Applerum 1:1, Kranklösa 2:2, Harby 2:33, Arby-Nygärde 1:2, Öbbestorp 2:1 och Ljungby boställe 6:2
Postadress	Christinelunds Gård 101
Postnummer och postort	388 91 Vassmolösa
Kontaktpersoner	Aron Cedergren
Telefonnummer	0480-350 05
Faxnummer	0480-350 42
Mobilnummer	Aron: 070-213 51 15
E-post	M04arce1@stud.sl.se
Organisationsnummer	530126-2993
Socken	Mortorp, Arby, Ljungby
Kommun	Kalmar
Län	Kalmar
SNI-kod	01 – 1 B

Kontaktperson och behjälplig i tillståndsprocessen
Beate Leggedör
Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge
Flottiljvägen 18
392 41 Kalmar
Tfn 0480-156 70 fax 0480-290 46
[**beate.leggedor@hush.se**](mailto:beate.leggedor@hush.se)

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Verksamheterna.....	3
2:1 Beskrivning av befintliga verksamheter.....	3
2:2 Planerad utökad verksamhet	3
2:3 Lokalisering.....	3
2:4 Stallgödsel	4
3 Förutsedd påverkan	4
3:1 Placering.....	4
3:2 Lukt och buller	5
3:3 Bilagor.....	5

1 Inledning

Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge har fått i uppdrag genom Beate Leggedör att vara kontaktperson åt Björn Cedergren, Christinelunds Gård med anledning av tillståndsansökan enligt miljöbalken angående planerad utökad mjölkproduktion.

Tidigt samråd önskas så snart det är möjligt.

Närboende inom 500 meter från verksamheten kommer att informeras angående tillståndsansökan. Information till allmänheten kommer att ske via annons i tidningar.

2 Verksamheterna

2:1 Beskrivning av befintliga verksamheter

Björn Cedergren bedriver mjölkproduktion och nötköttproduktion på fastigheterna Christinelund 5:1, 6:1, Applerum 1:1, Kranklösa 2:2 och Harby 2:33 i Kalmar kommun. Nuvarande djurhållning omfattar 345 mjölkkor, 127 tjurar och 213 kvigor på fastigheten Christinelund 5:1. Sammanlagd är det 441 djurenheter.

Nuvarande djurhållning

Djurslag	Antal Platser
Mjölkkor	345
Gödtjurar	127
Yngre kvigor	67
Dräktiga kvigor	146

Summa: 441 djurenheter

I växtodlingen ingår 504,71 ha åkermark som är uppdelad på 27,3 ha höstraps, 88,72 ha höstvetete, 72,95 ha vårkorn, 21,4 ha majs, 32 ha fabrikspotatis, 4 ha utsädespotatis, 17 ha sockerbeter, 40,22 ha träda, 137,12 ha slåtter och betesvall, 14 ha ärtor och 50 ha jordgubbar. Dessutom finns det 137 ha bete på betesmark.

2:2 Planerad förändrad verksamhet

Företaget planerar utökningen av koplatsen samt ungdjursplatser. Befintliga byggnader ska användas fortfarande, eventuellt med små förändringar.

Planerad djurhållning

Djurslag	Antal Platser
Mjölkkor	480
Gödtjurar under 6 mån	120
Kvigor under 6 mån	120
Tjurar och kvigor över 6 mån	425

Summa: 685 djurenheter

Det tar tid att uppnå planerat djurantal genom egenrekrytering som företaget eftersträvar för att undvika smittosamma sjukdomar vid djurinköp. Därför blir det mindre djur i början. Växtodlingen kommer att drivas anpassat till förändrad gödseltillgång och foderbehov.

2:3 Lokalisering

Befintliga anläggningar är belägna i jordbruksbygd utanför planlagt område.

2:4 Stallgödsel

Stallgödselmängden uppskattas för närvarande till 2 405 m³ eller 1 203 ton djupströgödsel och 8 415 m³ flytgödsel per år.

Djupströgödseln kan lagras på två gjutna, hårdgjorda plattor, 440 m² och 384 m² stora, sammanlagt 824 m². Dessutom finns det på företaget 1200 m² övriga hårdgjorda ytor (plansilos) som är lämpliga för gödsellagring vid behov.

För flytgödsel finns det 5 brunnar: på 1700 m³, 2 400 m³, 1270 m³, 800 m³, 400 m³ och 2200 m³. Sammanlagt motsvarar företagets lagringskapacitet för flytgödsel 8 700 m³ eller drygt ett år lagringstid.

Vid utökad verksamhet uppskattas gödselmängden till 2 246 m³ eller 1 123 ton djupströgödsel och 12 631 m³ flytgödsel per år. Vid planerad utökning kommer diskvattnet att återanvändas som spolvatten. Företagets nuvarande lagringskapacitet för flytgödsel räcker till för 8 månaders lagringstid även vid planerad utökning.

Arealbehov för spridning av stallgödsel gällande rekommendationer enligt SJV's allmänna råd 2 005:1, schablonvärden för fosforutsöndring baserade på 22 kg P/ha

Lokalisering	Djurslag	Planerat antal platser	Djur/ha	Beräknad areal
Christinelund 5:1	Mjölkkor	480	1,3	369
Christinelund 5:1	Tjurar, under 1 år	220	4,4	50
Christinelund 5:1	Tjurar, över 1 år	55	2,8	20
Christinelund 5:1	Yngre kvigor	190	7,1	27
Christinelund 5:1	Dräktiga kvigor	200	2,8	71
			Summa	537 ha

En del av företagets spridningsareal, kan utgöras av bete utanför åker, motsvarande betesmarkens andel av djurens foderstat.

Företaget har uppskattat att andelen bete av total foderstat utgör ca 10 %. Det skulle motsvara 54 ha spridningsareal på bete och 483 ha på åker.

Företagets hela åkerareal på 504, 71 ha kommer i framtiden att kunna användas som spridningsareal genom odling av energigrödor på nuvarande träda. Tillgänglig betesmark är på 137 ha.

Därmed finns hela spridningsarealen på verksamheten, på fastigheterna Christinelund 5:1 och 6:1, Applerum 1:1, Harby 2:33, Kranklösa 2:2. Arby-Nygärde 1:2, Öbbestorp 2:1 Ljungby boställe 6:2

3 Förutsedd miljöpåverkan

3:1 Placering

Befintlig verksamhet ligger i ett jordbruksområde och är accepterad av närboende. Bara få grannar bor i närområdet.

3:2 Lukt och buller

Det nya stallet förväntas inte innebära starkare lukt än befintliga verksamheter. Även ökningen av fodertransporter är försumbar, eftersom företaget producerar största delen av fodret själv genom vallodling.

Angående befintlig djurhållning har det hitintills aldrig kommit klagomål från närboende.

3:3 Bilagor

Bilaga 1, kartor över verksamheterna

Ort och datum.....

Underskrift.....

Namnförtydligande

BJÖRN CEDERGREN

ARON CEDERGREN